

NÁVRH NÁHRADNEJ VÝSADBY DREVÍN

Mestský park v Banskej Bystrici
2.etapa

IDENTIFIKAČNÉ ÚDAJE

Názov stavby: Mestský park v Banskej Bystrici

Objednávateľ: Mesto Banská Bystrica,
Československej armády 26
974 01 Banská Bystrica

Zhotoviteľ: Ing. Romana Černochová Dis.
autorizovaný architekt ČKA - krajinárska architektura
Ing. Ing. arch. Lenka Gulačová
Ing. arch. Irennej Šereš

Dátum: 07/2025

Časť E: 257BE0_SZP_01_2512_E00_DEV_005_N05_00

LOKALITA

Miesto stavby: Banská Bystrica

Okres: Banská Bystrica

Katastr. územie: Banská Bystrica

Parcela č.: C-KN 2690/1, C-KN 2690/2, C-KN 2691/1, C-KN 2691/2, C-KN 2692/2, E-KN 1-2609/1, E-KN 1-2608, E-KN 1-2607, C-KN 5397/7

ZOZNAM VSTUPNÝCH PODKLADOV

Ako vstupné podklady na spracovanie náhradnej výsadby slúžila architektonická štúdiá, koordinačný situačný výkres stavby a fotodokumentáciu.

ÚČEL A OBSAH PROJEKTU

Cieľom je vypracovanie náhradnej výsadby k projektu s názvom: Mestský park Banská Bystrica. Jedná sa o náhradnú výsadbu k dendrologickému prieskumu, ktorý bol spracovaný ako súčasť projektovej dokumentácie pre vydanie súhlasu o výrub drevín pre 2. etapu výrubu v parku.

Dňa 5.6.2025, Okresným úradom BB, číslo spisu: OU-BBOOP3-2025/025023-002 bolo vydané rozhodnutie k výrubu 167 stromov a 853 m² krov.

Spracovaný dokument obsahuje:

00_MPBB_náhradná výsadba_techická správa

01_MPBB_náhradná výsadba _situacia dreviny

02_MPBB_náhradná výsadba _situacia záhony

SÚČASNÝ STAV A ZÁKLADNÉ ÚDAJE O STAVBE

STRUČNÁ CHARAKTERISTIKA ÚZEMIA A JEHO DOTERAJŠIE VYUŽITIE

Lokalita sa nachádza v zastavanom území mesta Banská Bystrica, výmera riešeného územia je 8,1 ha a slúži ako park. Územie je ohraničené ulicami Janka Kráľa, J.M. Hurbana, Martina Hatalu a ul. Tajovského. Stav riešeného územia a skladba existujúcich drevín je podrobnejšie popísaná v časti 257BE0_SZP_01_2512_E00_DEN_004_N04_00 - Dendrologické posúdenie.

KLIMATICKÉ POMERY

Mesto Banská Bystrica leží vo Zvolenskej kotline na oboch brehoch rieky Hron. Je obklopená Kremnickými vrchmi, Starohorskými vrchmi a Veľkou Fatrou. Jej klimatické podmienky sú ovplyvnené stredohorským reliéfom a polohou v miernom pásme. Priemerná nadmorská výška mesta sa pohybuje 342 – 362 m n. m. Priemerné ročné teploty sú 7-9 °C v zime (-3 až -6 °C a v lete 17 – 20 °C). Ročné zrážky sú v rozmedzí 700 – 1000 mm. Vietor mierny, najčastejšie SZ, S a Z smerov.

IDENTIFIKOVANÉ CHRÁNENÉ ÚZEMIA

- národná kultúrna pamiatka
- územie sa nachádza v prvom základnom stupni ochrany

POTENCIÁLNE PRIRODZENÁ VEGETÁCIA

Podľa vegetačného stupňa sa jedná o dubové lesy. Prirodzene potenciálna zeleň sú karpatské dubovo – hrabové lesy.

Druhovú zloženie: *Acer campestre*, *Cerasus avium*, *Carpinus betulus*, *Corylus avellana*, *Fagus sylvatica*, *Lonicera xylosteum*, *Quercus petraea* agg., *Swida sanguinea*, *Tilia cordata*, *Ajuga reptans*, *Anemone nemorosa*, *Campanula rapunculus*, *C. trachelium*, *Carex digitata*, *C. pilosa*, *Convallaria majalis*, *Cruciatula glabra*, *Dactylis polygama*, *Dentaria bulbifera*, *Festuca drymeja*, *F. heterophylla*, *Fragaria vesca*, *Galeobdolon luteum* agg., *Galium odoratum*, *G. schultesii*, *G. sylvestre*, *Lathyrus niger*, *L. vernus*, *Melampyrum nemorosum*, *Melica uniflora*, *Melittis melissophyllum*, *Poa nemoralis*, *Polygonatum multiflorum*, *Pulmonaria officinalis* agg., *Ranunculus auricomus* agg., *Securigera elegans*, *Stellaria holostea*, *Symphytum tuberosum*, *Tithymalus amygdaloides*, *Veronica chamaedrys*, *Viola reichenbachiana*, *Waldsteinia geoides*.

NÁVRH

ZÁKLADNÁ FILOZOFIA A KONCEPCIA NÁVRHU

Návrhom projektu je revitalizácia parku, v ktorom dôjde k radikálnemu výrubu drevín. Jedná sa najmä o dreviny, ktoré sú v zlom zdravotnom stave a vo veľkej miere narušujú bezpečnosť obyvateľov parku. Po výrube potrebných stromov z hľadiska zdravotného stavu, neperspektívnosti jedincov a odstránení pňov sa vytvorí miesto na doplnenie novonavrhu vanej výsadby.

Náhradná výsadba drevín je navrhovaná v rámci riešeného územia a rešpektuje jeho historickú vegetačnú podstatu. Jedná sa najmä o obnovu alejí, ktoré sú spolu s dispozíciou parku, trasovaním chodníkov predmetom pamiatkovej ochrany a nositeľom pamiatkových hodnôt.

Novonavrhované aleje sú navrhované ako jednodruhovú a rovnakovú. Rozostupy drevín zodpovedajú druhu drevín a zabezpečujú tak ideálne podmienky na ich ďalší rozvoj.

Severná alej popri ulici Tajovského SZ a JZ diagonálna alej je navrhovaná z lipy ostriebristej (*Tilia tomentosa*). SV diagonálna alej je navrhovaná z lipy malolistej (*Tilia cordata*). JV diagonálna alej, severná a južná kolmá alej sú navrhované z lipy veľkolistej (*Tilia platyphyllos*). Východné stromoradie popri ulici M. Hatalu je z javora cukrového (*Acer saccharinum*), západné stromoradie popri ulici J. Kráľa pozostáva z jedincov sofory japonskej (*Sophora japonica*). Južné stromoradie popri ulici J.M. Hurbana je doplnené v prázdnych priestoroch jedincami platanu javorolistého (*Platanus x acerifolia*).

Stromy v okružnej promenade sú navrhované ako kombinácia javora mliečneho (*Acer platanoides*), javora horského (*Acer pseudoplatanus*) a javora babky (*Acer campestre*).

Stromy v centrálnom kruhu sú navrhované z lipy občasnej (*Tilia vulgaris*).

Vo zvyšnej časti parku sa nachádzajú domáce aj introdukované jedince, krátkoveké až dlhoveké druhy, aby sme zabezpečili väčšiu odolnosť a rozmanitosť biotopu. Sú navrhované listnaté a ihličnaté stromy (najmä borovice, ktoré majú v daných podmienkach najlepšiu možnosť prosperovať). Doplnili sme aj kvitnúcu zložku vo forme ozdobných čerešní (*Prunus avium* 'Plena', *Prunus serrulata* 'Kanzan', *Prunus x yedoensis*), okrasnej jablone (*Malus* 'Evereste'), magnólii (*Magnolia x soulangeana*, *Magnolia stellata*), ľaliovníka tulipánokvetého (*Liliodendron tulipifera*) alebo pagaštana pleťového (*Aesculus x carnea* 'Briotii').

V rámci výsadby dôjde aj k presadeniu 31 ks existujúcich stromov do nových polôh. Jedná sa o 12 ks *Tilia cordata* a 19 ks *Acer platanoides*.

Pri kaviarenskom sedení na zabezpečenie prirodzeného tieňu sú navrhované gledíchie trojtŕňové (*Gleditsia triacanthos* 'Sunburst') a pri workoutovom ihrisku ginko dvojlaločné (*Ginkgo biloba* 'Autumn Gold') - samčí druh.

Okolo parku sa uvažuje s nasadením kompaktného živého plotu, na severnej a južnej strane vo forme hrabu obyčajného (*Carpinus betulus*) a na západnej a východnej (*Acer campestre*).

V rámci výsadby sa počíta so záhonmi vo vytypovaných miestach. Jedná sa o záhony v okolí sôch, v blízkosti hlavného parteru, v okolí ihrísk a kaviarne. Pri nikách v rámci okružného chodníka je počítané s tieňomilnejšou výsadbou doplnenou aj o kríkovú etáž nižšieho vzrastu.

Zvyšok územia bude tvoriť pobytový trávnik prispôsobený na dané podmienky. Smerom viac ku okraju (ku komunikáciám) sa počíta aj so zapojením lúčnych zmesí, ktoré nie sú také náročné na kosenie. Táto plocha je vytýčená štrkotrávnikovým kruhom, ktorý je ako pripmienka nezrealizovaného okruhu podľa pôvodného zámeru.

OCHRANA DREVÍN PRI STAVEBNEJ ČINNOSTI

Zachovávané dreviny v blízkosti stavby budú počas celého priebehu realizácie doplnené pevnou zábranou na ochranu kmeňa a koreňovej sústavy podľa Arboristického štandardu 2 – Ochrana drevín pri stavebnej činnosti. Kolízne konáre budú eliminované vyviazaním alebo lokálnou redukciou v súlade s arboristickým štandardom "Rez stromov"